

Kéziratok, a melyek nem adatnak vissza ide küldendők: „MURAVIDÉK“ szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. : : : 202. szám. : : :
 Postatakarék számla száma 12980.
 Laptulajdonos: KÜHÁR ISTVÁN.

MURAVIDÉK

Politikai, gazdasági és társadalmi hetilap.

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 Dinár, külföldre 18 Din. Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm.-ként: szövegtől és nyitól 1-50 Dinár, rendes 1.—Din., apróhirdetés 0-70 Din. és az illeték. Többszörinél engedmény.

VII. Évf.

Murska Sobota, 1928. november 25.

48. Szám.

Szomi István esete.

Irta: PREK MÓRICZ.

Vannak esztendők, melyeknek emlékét az öröm piros betűivel, vagy a bánat sötét jeleivel örökítik meg az események.

Prekmurje története is egy tíz éves fordulóhoz érkezett, tehát úgy illenék, hogy itt mindenki öröm-ünnepet üljön! Sajnos, a helyzet ma nem olyan, hogy okunk legyen az örömről! Őszintén és nyíltan megmondva egymásután lakadunk Prekmurjében olyan sérelmes esetekre, amelyek hatásukban általánosítanak s emlékeztetnek bennünket arra, hogy mi itt csak *mint mostoha gyermekek élhetünk* s az általános örömben nekünk részünk nincsen! Akár csak tervszerűleg gondoskodnának róla épen azok, akiknek Prekmurje sorsa és jobbléte a kezükre van bízva.

Ime, egy eset, mely legutóbb történt: Szomi István, rádmozsánci magyar polgár, kinek két községben is van birtoka, cséplőgép tulajdonos, köztisztviselőként élő egyén, a murszka-szobotai kórházban fekszik súlyos betegen. Betegsége onnan származott, hogy csendőrök verték össze annyira, hogy külső és belső sérüléseivel az életerős embert a kórházba kellett bevinni, hogy, ha lehetséges, az orvosi tudás csinálja vissza, épre az ő rongygyá vert testét, hogy azután ismét dolgozhasson.

Szomi Istvánt orvvadászással vádolták meg, elfogták őtet; — négy csendőr vette munkába, vallatta s mivel nem vállalta az esetet, összeverték. Szomin kívül több gyanúsított magyar embert is összeszedtek, ezeket szintén jól ellátták, de annyira nem, mint Szomit.

Elképzelheti mindenki, hogy ilyen eredményes munka után még kedve legyen valakinek arra gondolni, hogy ünnepet üljön!

Micsoda életbe vágó megfontolatlanúság, *puszta gyanu alapján* — épen itt nálunk Prekmurjében — így büntetni! Micsoda nyilván való meggázolása a jogegyenlőségnek, mikor a rend és csendőrei *puszta vádra*, csak gyanu alapján az igazság kiderítése előtt már agyonütik az esetleg egészen ártatlan polgár embert!

POLITIKAI ÉLET.

Ausztriában december tizenötödikén lesz a köztársasági elnök választás. Seipel kancellár azon fáradozik, hogy az alkotmányt oly formán változtassák meg, hogy Hainiss elnököt harmadszor is meg lehessen választani.

Lettországból merénylőket követtek el a köztársaság elnöke ellen, amint Libanból egy katonai szemléről különvonaton Rigába utazott sok előkelőség kíséretében. A merénylők az elnök vonatát ki akarták siklatni, de a vasuti őr megakadályozta a szerencsétlenséget. A két merénylőt letartóztatták.

Romániában új kormányban magyar nemesek is vannak. Az elnök Badacsonyi Maniu Gyula, a külügyminiszter pedig Felsőorbói Vajda Sándor, mindketten magyar nemesi családból származnak. A kormány tagjainak jó része erdélyi ember s majdnem mindnyájan kitűnően beszélnek magyarul. Az új kormánytól az erdélyi kisebbségek méltán sokat várnak s a gyulafehérvári határozatokban a parasztpárt biztosította is a kisebbségek legszélesebb körű jogait. Az új miniszterelnök azt is megígérte, hogy a zsidóságot is megfogja védeni, s ha zavargások lennének, akkor a zavargókkal szem-

ben a legszigorubbán fog eljárni.

Romániában most nagyban készülnek a képviselő választásokra.

Romániában megkezdtek a rend csinálását. A hirhedt szigorúakat feloszlatták és rendőrséget nyugateurópai mintára szervezik.

Románia új belügyminisztere kijelentette egy nyilatkozatában, hogy Magyarországgal bensőséges viszonyt akar beállítani s reméli, hogy ebbeli törekvései sikerrel fognak járni.

Görögország miniszterelnöke Venizelosz arra törekszik, hogy Görögország, Jugoszlávia, Bulgária és Törökország őszinte balkáni barátsági együttműködésre lépjenek s egy hatalmas szövetségi politikát dolgozzanak ki, mely a Balkán örök békéjét biztosítaná.

A német birodalmi gyűlés a páncélos cirkáló hajók építésének kérdésével foglalkozott. A birodalmi gyűlés többsége megszavazta a szociáldemokrata pártot s a hajók építése mellett döntött.

Németország megegyezett Romániával a háborus kártalanítási összegre nézve, mely egyezmény szerint Németország fizet hetvenötmillió arany márkát Ro-

mániának teljes háborus kártalanítás fejében.

A magyar parlamentben két érdekes kérdés merült fel a napokban. Az egyik a magyar sajtó termékek, hírlapok, könyvek, folyóiratoknak az utód államokban való terjesztésére, — a másik kérdés pedig a király kérdésre vonatkozott. Az első kérdésre Valkó Lajos külügyminiszter válaszolt s kijelentette, hogy arra fog törekedni a magyar kormány minden erejével, hogy lehetővé tegye az utód államokban a magyar kulturális élet fejlődését. A király kérdésre gróf Bethlen miniszterelnök válaszolt s nyomatékosan hangsúlyozta, hogy a király kérdés megoldását a magyar kormány sem kül-, sem belpolitikai szempontból tekintve, jelenleg nem tartja időszzerűnek s ezt csak azok hozzák folyton szönyegre, akik az országnak ártani akarnak.

A képviselőház a válaszokat tudomásul vette.

Franciaországban az új Poincaré kormány megalakult. Az új kormány a parlamentben meglesz ugyan a biztos többsége, de azért számíthat arra, hogy a költségvetés tárgyalásánál igen erős ellenzéke lesz.

Francia terv merült fel arra vonatkozólag, hogy egy szovjet ellenes blokk alakulna, melynek tagjai lennének Lengyelország, Románia és Magyarország. Egy francia politikus katona tábornok időzik Bukarestben s ő fáradozik a jelzett blokk létesítése körül.

Politikai szemle.

A parlament az eléje terjesztett törvényjavaslatokat javarésztben letárgyalta. Jelenleg a parlamentnek egyelőre több munkanyaga nincsen, azért csak a bizottságok fognak tovább dolgozni s a parlamentet november huszonhatodikáig elnapolták.

Akkor azután, ha valami fontosabb esemény közbe nem jön, megkezdik a költségvetés tárgyalását. A kormánynak ugyanis sikerült az alkotmány által előírt határidőre a költségvetést betervezni s annak letárgyalása előtt most nincs akadály. Az a semleges választási kormány, amely-

Igy, ilyen formán egy csapás igen sok Szomi Istvánt lehet agyon ütni!! Am azoknak az agyonnyomított embereknek nemcsak a teste lesz megbélyegezve, oda lesz a lelkük is; már pedig az ilyen lenyomított, lélektelen polgároknak az államnak semmi öröme nem lesz, — és viszont!

Szomi István és társai magyar emberek, de ebből az ő esetükből politikát csinálni nem szabad! Demokratikus államnak a tagjai vagyunk, a demokrácia a legerkölcösebb államforma, mely egyformán megadja a jogot mindenkinek, egyformán büntet ha kell, egyformán adja meg a védelmet, egyformán adja ki a kötelességeket! Azonban — nem ad senkinek jogot arra, hogy pofozzon, rugjon, üssön, szóval verekedjék!

Aki a demokráciának ezekkel az étikai előnyeivel élni nem tud, álljon félre; főleg a törvény alkalmazásához, még távolról se nyuljon hozzá. Akinek az ilyen demokrácia nem tetszik, — vonja le a következtetést!

Nagyon sajnáljuk polgártársunkat s részvételt vagyunk sorsa iránt még akkor is, ha majd a vizsgálat vadászati kihágásban esetleg vétkesnek találná őt.

Minden esetre őszintén óhajtjuk, hogy itt *Prekmurjében az illetékesek ne így kezeljék a hatalmat velünk szemben*, akárminő eszmének a hívei is, mert így megakadályoznak bennünket abban, hogy a közös örömben résztvehessünk!

Már pedig ünnepelni mi is akarunk és tudunk is becsületesen! Ez legyen az utolsó eset!

nek megalakulásáról Beogradban most sokat beszélnek, csakis a költségvetés letárgyalása és megszavazása után jöhetne létre.

A dalmáciai agrártörvény miatt igen éles az ellentét a radikálisok, és a demokraták között s ha nem sikerül az ellentéteket eloszlatni, emiatt még lehet válság a kormányban.

Mint fontosabb politikai mozzanatot jegyezzük fel, hogy a radikális klubban a népiskolai törvényjavaslat vitája folyamán Dr. Strelický Dénes magyarpárti képviselő vagy beszédet mondott, melyben a javaslatot a magyar kisebbség szempontjából bírálta.

Strelický beszédében elmondott kifogások figyelembe részesültek s a illetékes miniszter ígéretet tett, hogy, a panaszok orvosolva lesznek.

A megegyezés lehetőségére nézve eddig még semmi határozott lépés nem történt. Beogradban figyelemmel kísérik a zágrebi dolgokat, de közeledés nem történik.

Pribicsevics kijelentette, hogy ő úgy képzei Horvátország és a Vajdaság helyzetét, hogy az ő kérdésekben ne Szerbia döntsön, hanem ők maguk. Hiszen a Vajdaság az országnak legkultúraltabb része, s méltán hivatott azoknak a kérdéseknek a megoldására, a melyek őtet illetik.

A megegyezésnek a Koronától kell kiindulnia, amint azt még néhai Radics István is kijelentette, és ez a követelése a paraszt demokrata koalíciónak Radics István halála után még jobban megerősödött.

A ljubljana tüntetés.

A rapallói szerződés nyolcadik évfordulója alkalmából tünte-

tések voltak, melyek folyamán a rendőrség és a diákok között összeütközés történt.

A ljubljana egyetemi hallgatók gyász ünnepeket rendeztek az egyetemen s azután pedig az utcára mentek, hol menetté alakulva a Jugoszlóvia-Matica épülete felé indultak. A menet élén vitték Görz, Fiume és Trieszt zászlóit s igen erélyesen tüntettek Olaszország és Mussolini ellen. A rendőrség végre beleavatkozott az ifjak dolgába s mivel szépszerével nem tudta a zászlókat elvenni tőlük az ifjuság ellenállása miatt, gummibotját kellett használnia a fiatalsággal szemben, pedig még revolver lövések is történtek. A Cosulich téren az olasz hajózási vállalat irdoáinak összes ablakait beverték, erre a rendőrség már kardlapozni is kezdte az ifjakat. Nagy nehezen s későn végre rend lett, de már akkor többen megsebesültek. Néhányan le lettek tartóztatva.

A fogságba vetett diákok érdekében dr. Zserjáv és dr. Krámer képviselők intervenáltak a rendőrségen s így a rendőrség a letartóztatottak ügyét azonnal elintézte.

Nincs kizárva, hogy az ügynek esetleg még diplomáciai folytatása is lesz.

AZ EMLÉK.

Mi az emlék, a szív
Kedves, szép emléke?
Múlt virágairól
Jelen édes mére;
Több, mint hervadt virág
Kék szalagba kötve,
Több, mint néma sorok
Régi sárgult könyvből.
Kék szalagba kötött
Minden kis virágra,
Minden kis virágnak

Minden kis szirmára
Boldog ifjuságunk
Regénye van írva,
Mit érteni csupán
A mi szívünk titka.
S emlékkönyvben azok
Az összerótt betűk,
Mennyi mindent nem lát
Bóhó szívünk bennük! —
Ha elrepül egykor
A szép ifju élet
Samit szőttünk, a sok
Ábránd semmivé lett,
Belőle nem maradt,
Csak tépett foszlányok,
Elmosódott szavak
És hervadt virágok:
Elővesszük szépen
Sorra nézni őket
S felidézzük velük
A boldog idöket,
Mikor a virágok
Még mind élők voltak
És a kedves keblén
Frissen illatoztak;
Oh akkor megtudjuk,
Hogy mi az az emlék:
Életfáradt szívnek
Hős forrás, menedék.

JUVENTUS.

HIREK.

— Korcsmai verekedés Hódoson. Nov. 19-diki bucsu alkalmával a környékbeli ifjuság is kirándult. Miután a Skalics-féle vendéglőben szivettépősen szót a zene, betértek egy pár pohár borra, de a salociai és a dolencii fiúk közt csakhamar szóváltás keletkezett amelyet tettelegesség követett. A hodosi csendőrök hamarosan rendre igazították őket; két dolencii fiut felirtak, ezzel lecsendesült minden. A multság nyugodtan folyt tovább, de egy félóra múlva még nagyobb virtussal kezdődött a verekedés, literes

üveggel és poharakkal verték egymás fejét, még a késeket is használatba vették. Ezalatt ismét megjelentek a csendőrök, de akkor már egy dolencii embert, — aki fia védelmére kelt — elöntött a vér. Késsel a nagy tolongásban fejbe szúrták. Két fiu szintén a fején szenvedett könnyebb sérüléseket. A csendőrök két salociai és egy dolencii fiut azonnal letartóztattak s többeket felirtak. A verekedők ellen megindították az eljárást.

— A Lendva patak szabályozása. A Lendva patak harminc kilométer hosszúságban már szabályozva van. Még hátra van a jövő évi munka terv szerinti hat kilométer, minek elvégzésére a tartománygyűlés további ötvenezer dinárt szavazott meg a jövő évi költségeloirányzat terhére. Nagyon óhajtható volna, ha ugy a Radamos-Turniscsei utvonaira előirányzott ötvenezer dinár, meg a Lendva szabályozási ugyancsak ötvenezer dinár — mellőzve mindenféle közbe eső, vagy eshető zsilipeket, direkt az azoknak a markába, illetve zsebeibe folya be, akik ezeket a munkákat sajátkezüleg ásóval és kapával teljesítik. Ezeket a munkákat közvetlenül ki lehet adni az arra nagyon rászorult népnek! Prekmurjében, sajnos, egyéb munkaalkalom nincsen. Ezen a két kis csekélységen kapva kapnak a munkások. Legyen tehát az egész százezer dinár a népé, aki azért megdolgozik. A törvényhatóságnak erre legyen gondja, hogy a főlemelt nagy adóból valami legalább visszajusson a verejtékező munkások kezeibe.

— Utasoknak. A m. szobottai srezki poglavar 7856 sz. a. elrendeli, hogy mindazok, akik hosszabb időre küldre utaznak,

GÁLOSSY JÓZSEF:

Az eluszott vagyon.

— Mit gondolsz, hogy lehetne ezt felemlíteni neki! . . .

— Gyáva vagy?

— Nem; — de ő az én édesanyám és jellemtelenség volna őt így elhagyni!

A nő betegje lett eszméjének és örökösen duzzogott. Sirt is sokszor, kinozta a falusi magány.

Letenyei pedig belefáradt a sok gondba és munkába.

— Nem bírom ki, ne kinozz! — kérte feleségét, midőn a hosszú iskolának nem akart vége lenni.

Az anyának meg kellett tudni menyé szándékát. Eddig megbékélhetetlenül haragudott rá, most pedig gyűlölni kezdte őt.

— Fiam, megmondtam, hogy eluszik a vagyon, megmondtam úgy-e? — emlékeztette keserűen a fiát és sirt, folyton sirt.

— Anyám, könnyíteni akarunk magunkon, maga is áldani fogja ter-
vünket, magának se lesz oly sok
gondja és majd elvisszük hozzánk.

Talán nem így érezte, csak a felesége akaratából beszélt így: de hiába, ha az erős asszony akarja így! . . .

* * *

A volt pesti lányból újra pesti asszony lett, ezenkívül a hetven hold birtok árán egy kávéház s ráadásul csak a tehetetlen férj, kinek „dívatos“ felesége mellett nem is kellett feltétlenül mutatkozni mindenütt!

Özvegy Letenyeinét a bánat öszszetörte, megsorvasztotta, sohasem tudott beletörődni e nagy változásba, sohasem tudott megbocsátani fiának e tettéért, — talán csak majd, élete utolsó pillanataiban. Borzasztó kint szenvedett, csufos gyalázatnak vélte, hogy idegenek kezére került boldogult urának szép mezősege, arany kalászt termő számtalan barázdál.

Fiát — ha meglátgatta — hidegen fogadta: nem tekintette őt töb-

bé édes-gyermekének. Menyének meg-
üzente, hogy ne jöjjön soha hozzá —
ő sem megy — nem akarja többé látni.

Az idő óriás-kereke ment, száguldott tovább-tovább! Szeptember utolsó napja volt. Özvegy Letenyeiné kint ült egy kedves, vén almafa alatt a nagy kertben és zizegve hullott oda ölébe és köréje a haldokló levél. Lehull, elenyészik a levél! Olyan bús az őszi alkony! Ugy fáj az élet, úgy borzaszt a halál! . . . Nem melegít az őszi napsugár, hideg borzongás fut végig az elhagyott bús anya, a sirhoz oly közelálló öregasszony minden érzületén.

Olyan árva a nagy Letenyei ház, ajtóit nem nyitogatja gondos, szerető gyermeki kéz. Az elhagyott anya pihen egy élet hosszú fáradtságát! . . . A halál közel van, a csontos, nagy kezével eltakarja a napvilágot . . . Az önkívületen egy szomorú kép lebeg a haldokló lelke előtt és szakadozottan sutlog:

— Tudtam . . . megmondtam fiam . . . a vagyon eluszik . . . de megbocsátok . . . meg . . . meg! . . .

Most mintha álmodna az örök éjszaka küszöbén: fia ott ül mellette az ágyon . . . megöleli . . . megcsokolja . . . óh, mily jó! Hát, ha való lett volna! . . .

Felébredt s ott túl a lelkek nagy honában mindent — látott! . . .

Letenyei Árpád lejött a temetésre — felesége nem, nem volt kedve gyászruhát ölteni.

Egyszerű volt a temetés, mint olyané, akire már nem nagy szükség van az életben. Árpád elejtett egy-két könnyet, de a nagy házat és a még meglévő husz hold földet inkább megsíratta volna, ha azok mentek volna az elmulásba . . .

Egy év múlva uszott a husz hold is és a nagy ház a szép gyümölcsös és konyhakerttel . . . Nem a Kerka vize hordta el — ugyanaz a dolláros vend atyafi vette meg, aki annak előtte a hetven holdat.

(Folyt. köv.)

kötelesek utlevelüket 20 napon belül a legközelebbi jugoszláv delegálnál felmutatni, szóval vagy írásban bejelenteni nevüket, születésük helyét, foglalkozásukat és azt a hatóságot, amely az utlevelét kiállította, ugyszintén azt a napot, amelyre a visszautazást tervezik.

— A maribori tartományi költségvetés. A költségvetés az 1929. évre a következő tételeket mutatja: Kiadás: 62.381.569 dinár; Bevétel: 63.336.569 dinár. E szerint mutatkozik 455 000 dinár bevételi többlet. A tartományi gyűlés többsége az előterjesztett költségvetést elfogadta.

— Prekmurje kerületi bíróságot kap. Minthogy a Maribor kerületi bíróság munkaköre igen nagy s ezt legjobban a prekmurjei lakosság érzi meg, azért intézkedés történt az iránt, hogy két új ker. bíróság állítsák föl, és pedig egy Gornja-Radgonában, egy meg Murszka-Szobotában. Mindkét bíróság legkésőbb 1930. április 1.-vel kezd meg működését.

— Agyonlőtt orvvadász. Vínica mellett Grof Bombelles-féle vadászterületen agyonlőve találták meg Jernejca József ismert orvvadászt. Mellette feküdt a puskája s öt fácán. Az orvvadász a mellén és a nyakán kapott halálos lövést. Ezideig még nem tudják, hogy ki lőtte agyon a híres orvvadászt?

— A maribori tartományi gyűlés jövő évi költségvetése részére ujjabban ismét 50.000 dinárt szavazott meg utépítési célra. Ezen összeg a már építés alatt álló Radamos-Turniscei utvonallal lesz fordítva. A műtárgyak, hidak ezen a vonalon már majdnem egészen készek s ha maga az úttest, kedvező időjárás mellett mielőbb kiépülhet, akkor az oly rég várt jó összeköttetés Dolnja-Lendavára azonnal helyre áll.

— A községi jegyző megszökött, a segéd jegyző pedig agyonlőtte magát és azonnal meghalt. Becskerek mellett Orlovácon vizsgálat volt elrendelve a községi jegyzője ellen. A jegyző a vizsgálat elől megszökött, a segédjegyző pedig Kaurics Uaja, midőn a főszolgabíró maga elé idézte, a mellékhelyiségben szíven lőtte magát. A pénztárban az agrár érdekeltek külön pénztárban száznegyvenezer dinár hiányt állapítottak meg. A vizsgálat tovább folyik.

— Megölték a völegényt a lakodalman. Bosnjáci Szlavoniai faluban Pavlovics Lőrinc tartotta lakodalma egy szép falubeli leánnyal. Este, mikor a jókedv már magasfokra hágott, a legények a zene miatt torzsalkodtak. A völegény a felesége nótáját, míg barátja Jelics György mást akart huzatni. Ezen összekaptak, mire Jelics az asztalról felkapott

egy nagy kést s azt mörkolatig az ifju férj hasába szurta. Mire orvos érkezett, a völegény meghalt, a másik legényt elfogták.

— Álarcos banditák rabolták ki a szerbiai Kasiljeva község pénztárosát éjnek idején. Elvették tőle vagy tizezer dinár községi pénzt s miután többet nem adhatott, összekötötték s rálőttek s a fején sulyosan megsebesítették. A rablókat, kik hant voltak s szekéren menekültek el, a csendőrség nyomozza. Azt hiszik, hogy ezek ugyanazon rablóbanda tagjai, amely nem régen Pongora község előljáróját gyilkolta meg s ki is rabolta.

— A Etna tűzhányó hegy kitörése. Olaszország ezen egyik nevezetes tűzhányó hegyének kitörése most veszedelmes méreteket vett. A lávaömlés szokatlanul nagy s már két szép községet: Naumada és Nascali fenyegeti annyira, hogy ki kellett őket üríteni. Olaszországban nagy nyugtalanságot okoznak az Etna kitöréséről érkező hírek. Nascali községet a láva végleg el is öntötte.

— Romániában is szabad a rádió. A lemondott román kormánynak az volt egyik legutolsó intézkedése, hogy a rádiózást korlátlanul megengedte. Eddig csak kivételesen, a hadügyminiszter engedélyével lehetett rádiót tartani.

— A béke kötés tiz éves évfordulóját november tizenkettődikén ünnepelték Európa sok nagy városában és Amerikában Washingtonban is. Irországban, Dublinban ez alkalommal felrobbant két bomba a városban, mely robbanás sok anyagi kárt okozott.

— Elsülyedt egy jugoszláv gőzös. A Fekete tengeren elsülyedt a „Črna Gora“ nevű jugoszláv gőzhajó, ameyen ötven ember volt.

— Zavargások a budapesti egyetemeken. Néhány heti pihenés után újból kitört az egyetemeken a zsidó hallgatók bánatma ísa. A legsúlyosabb incidensek a műegyetemen fordultak elő.

— Mexikóban a meggyilkolt Obregon tábornok unokaöccse, — aki kapitány a mexikói hadseregben, — bement a fogházba, ahol Taral José a gyilkos várja a végítélet végrehajtását. Itt egyszerre revolver vett elő s a foglyot agyon akarta löni. Ebben azonban a fogházör megakadályozta. A kapitány azután hazament s otthon agyonlőtte magát.

— Németországban azok az osztrák állampolgárok, akik már Ausztriában is szavazati joggal bírtak, ezen jogukat a Német birodalom területén is megtarthatják, ha ott tartózkodnak, vagy ott telepedtek le. Ez az intézkedés érvényes a férfiakra és a

nőkre egyaránt. Ez ismét egy lépés az „Anschluss“ — vagyis a csatlakozás felé.

— Délamerikában Vila-Mária környékén rettentő forgószél volt, mérhetetlen sok kárt okozott. A halottak száma negyvenegy.

— Egy angol hajó veszedelme Kinában. Az Amoy partok közelében egy angol gőzös zátonyra jutott. Itt kínai kalózok támadtak rá s kiakarták rabolni. Jött azonban egy hollandi gőzös arra, mitől a rablók elmenekültek, de a hajót felgyújtották. A hollandi gőzös a kétszáz utast és a rakományt megmentette.

— A szélhámos orvos. Prágában, a kórházban megjelent egy fiatal orvos s oly ügyesen viselkedett, járt egyik osztályról a másikra, vizsgált, gyógyított, operált, — közben meg folyton lopott amit lehetett, — és sokáig nem jöttek rá, hogy csaló. Végre kiderült, hogy ő Stampfl János, többszörösen büntetett szélhámos.

— Beljén a magyarországi optások között nyolcezer hold földet osztanak ki. Az új birtokot a tulajdonosok tizenöt évig nem adhatják el, sőt meg sem terhelhetik.

— Tizenöt éves gyermek rémtettei. Bécsben Smrecska József 15 éves villanyszerelő fiú felakasztotta magát, mert munka helyéről elbocsátották. Ugyancsak Bécsben Berga Johanna segédmunkásleány leugrott a harmadik emeletről s meghalt. Szerelmes volt, de őtet nem szerették. Linz mellett Urfár községben két fiú az utcán golyóst játszott s összeveszték. A 15 éves Aumayer József veszekedés közben késével agyonszurta tizennégy éves barátját.

— A híres kártyás halála. Newyorkban a kétes kártya helyeken jól ismerik Arnold Rothsteint. Sokat játszott és nagyban. Egy éjjel elvesztett 340.000 dollárt, amit nem akart megfizetni, mert szerinte partnerei hamisan játszottak. Éjjel, mikor haza ment, az utcán egy ablakból fejből lőtték. Azonnal meghalt. Tettes eddig nincsen.

— Megmérgezte magát egy orvos felesége. Dr. Matka Ivánnak a maribori közkórház főorvosának felesége Ljubljában megmérgezte magát, mert férje elhagyta s nem akart hozzá visszatérni. Az öngyilkosság ügyében megindult a nyomozás.

— Százezer autót lopták el az Egyesült Államokban az 1927. évben. Megtaláltak körülbelül 88 ezeret s visszaadták tulajdonosaiknak. Az amerikai rendőrség úgy látszik jól működik.

— A Mexikói volt köztársasági elnök gyilkosának pöre. Obregon tábornok gyilkosainak pörét most tárgyalják Mexikóban. A fővádlott elmondta, hogy

hogyan kirozták, mert nem akarta megvallani, hogy kik a társai. Először lábánál fogva akasztották fel s azulán szíjjal, korbáccsal verték, míg a vére kiserkedt. Másnap jobb keze és bal lába mutató ujjánál fogva feszítették ki a levegőben, azután szeges ostorral verték. Mikor ez sem használt, akkor égő gyetyával süttögették s a körme alá tüzes tűket vertek. Az sem használt. Akkor behozták a cellába a feleségét s azt mondták, hogy azt is ügyföggják kirozni, mint őtet. Erre a szerencsétlen kivallotta a büntársait.

— Az emberevő cigányok pöre. Kassán már másfél év óta tart egy csoport emberevő romániai cigánynak a pöre, de még nem tisztázódott az ügy. Most a Ribar testvérek éhséget fogadtak s már öt napja nem esznek, nem isznak s azt mondják, hogy ők ártatlanok, hogy ők nem gyilkoltak s nem ettek áldozataik husából. Így akarják elérni, hogy a tárgyalás mielőbb meglegyen.

— Az amerikai cserkész fiú. Egy 17 éves Flores nevű perni születésű Lima városi cserkész fiú két év alatt jutott el gyalog Buenos Airesből az Egyesült-Államok fővárosába Wasingtongba, hol most ünnepélyesen fogadták.

K I N O

V MURSKI SOBOTI

V nedeljo 25. novembra
popoldne ob 3, zvečer ob 8 uri

Neznanc

Lon Chaney

V NEDELJO 2. decembra

MAJKA

Jednostavna pripovijest o po-
žrtvovnosti jedne majke, ko-
ja je u neiscrpioj ljubavi za
svoju djecu prebrodila sve
zapreke i tegobe života i iz-
nijela pobjedu. U glavnoj
ulozi: MARY CARR.

VSTOPNINA: I. prostor 12 D.,
II. prostor 8 D., III. prostor 5 D.

Akumulátorokat töltésre
elfogad.

Lastnik kina

GUSTAV DITTRICH.

Hajó katasztrófa.

Amerikában — Virginia partvidékén ahol igen nagy vihar dühöngött, nagy hajó katasztrófa történt. Az angol „Vestris” nevű hajó volt utban utasokkal és igen nagy postával Buenos-Aires felé. A hajó amely tízezer ötszáz tonnás és háromszázharminchétszemély volt rajta, a nagy viharban léket kapott, oldalt dőlt s így lassan elsüllyedt. Az utasok és a személyzet mentőcsónakokra szálltak s ezeknek egy részét kétszázötvennyolcat a segítségre siető hajók megmentettek; a többi odaveszett. A hajótöröttek egy nap és egy éjjel borzalmas helyzetben voltak, míg a segélyhajók megérkeztek. A hajó kapitánya a Vestrisrel együtt merült el. A rádió távirász az utolsó percig dolgozott s kérte a sürgős segélyt, azután mentő övvel a tengerbe ugrott.

Több amerikai lap annak tulajdonítja a nagy méretű katasztrófát, hogy a sérült hajó kapitánya abban bízott, hogy a hajó még be bír futni valamennyi kikötőbe s azért a segélykérést későn vette igénybe, holott, ha siet a hajók előbb érkezhettek s talán mindenki megmenekülhetett volna.

A megmentett embereket New-yorkba szállították. Közben a rádió állomások újabb segélykérő jeleket fogtak fel egy nehéz helyzetben levő hajóról. —

TORMA.

Nem panaszkodott.

»Hallottad, hogy egy repülő leesett kétezer méter magasságból?

„No, ez is jó korát eshetet t ám!”

»Hát hiszen nem is panaszkodott, amint írják az újságok!

A csoda gyerek.

»Te, itt egy csodagyerekről írnak. Milyen az?

»Hát olyan a csoda gyerek, mint te. Ákinek tízezer éves korában is anynyi esze van, mint másfél éves korában volt!”

Tud uszni.

»Te, tudsz uszni?»

„No ná nem! Egész életemben egyebet sem teszek!”

»Hát hol, mikor és miben szoktál uszni?»

„Hm! Hát adósságban!”

A nemek összevisszasága.

(Idősebb ur a teniszező szomszédjának).

„Rettenetes hogyan öltözködnek a mai lányok. A tuloldali lányt nem lehet egy férfitől megkülönböztetni.”

(Szomszéd) „Nó hallja hiszen az az én lányom.”

(Idősebb ur) „Nagyon kérem bocsánatát nem tudtam, hogy Ön az apja.”

(Szomszéd) „Az apja” . . . hiszen az anyja vagyok.”

KÖZGAZDASÁG.

A mezőgazdasági munkák végzését a szép novemberi időjárás nagyban megkönnyítette s a gazdák azokat már jó részben be is fejezték.

A gabona kivitel fokozódik, de az árak nálunk míg a világpiaci árak fölött vannak s azért a kiviteli kilátások nem valami kecsegtetőek. Bizonyos, hogy a mi áraink is kénytelenek lesznek alkalmazkodni a világ piaci árakhoz s ebben az esetben attól lehet tartani, hogy ha a gazdák tavaszig várnak az eladással, akkor alig tudnak majd még olyan árakat elérni, mint most. A külföldi nagycégek szükségleteiket minden esetre igyekezni fognak mielőbb fedezni s a spekuláció majd pihenni fog.

Itthon nagyobb tételekben búzát csak a hadügyminiszterium vesz, de lefelé szorított árakkal, 347 dinárról 324—316 dináros árra tendáltak.

A tenderi ára állandóan szilárd. A kereslet aránylag nem nagy. Szerbiá és a Bánát részére, hol a raktárak már kiürültek La Plata tengerit vásároltak a kereskedők elvámolatlanul 308 dinárért. Mivel a La Plata tengeri olcsóbb mint a mienk, a gazdák tartózkodnak az eladástól.

Zabban kínálat van, forgalom azonban kevés. Az árak kissé ellanyhultak. Kínálnak amerikai zabot is a hadsereg részére ab Rakek 250 dinárért. Az amerikai zab Trieszten át jön hozzánk.

Rozsból nincs üzlet.

Árpát a hadsereg vett zab helyett. Az árpa raktárak még tele vannak.

Babot keresnek, különösen fehér babot Ára 680—880 dinár.

Burgonya kereskedelem ellanyhul. Az árak vissza estek, 145—135—130 dinárra.

Tojás iránt Németország és Olaszország érdeklődött.

A jugoszláv baromfi kivitel. Arra való tekintettel, hogy nálunk a tengeri árak magasak s hogy a külföldi argentinai kukorica után kénytelenek vagyunk a maximális vámokat megfizetni, a jugoszláviai baromfi tenyésztés nehézségeknél néz elébe. A jugoszláv baromfi export erős versenytársat kapott Magyarországon, hol a baromfitenyésztésre egyre nagyobb gondot fordítanak. A kukorica termés Magyarországon sem volt az idén kielégítő, azért a magyar földművelésügyi kormány október 1.-től kezdve tenyésztési célokra a külföldi tengerit vámmmentesen engedi be. Így a magyarok

a különben is jobb minőségű és jobban hizlalt áruval előnyösebb helyzetben vannak a jugoszláv tenyésztőkkel és hizlálókcal szemben, kik a versenyt nem bírják ma a magyarokkal felvenni. A jugoszláv tenyésztők és hizlálók már most akciót indítottak, hogy a kormány az exportált baromfi után megfelelő mennyiségű tengeri vámmentes behozatalát engedje meg.

Hogyan éljenek a fiatal nők? Amerikában, a Wasington városi egészségügyi hivatal megállapította, hogy a fiatal nők mai életmódja az egészségre igen veszedelmes. Nem válogatják meg a szórakozásokat s azért sok a tüdőbeteg. Szórakozni kell, de naponta legalább nyolc órát aludni is szükséges. Háromszor kell rendszeresen étkezni, egészségesen öltözködni s naponta legalább hat pohár vizet kell meginni. A modern lányok elég célszerűen öltözködnek, csak kevés alsóruhát hordanak s cipőjük sarka túl magas. Ezen öltözködési divat hideg időben veszélyes s nagyban elősegíti a tuberkulózist.

Egy világhírű tehén. Königsberg egyik gazdaságában van egy Dahlie nevű tehén. Ilyen aligha van még több a világon. Egy év alatt adott 11.691 liter tejet, mely tejnek 4.36 százalékos zsirtartalma volt. A tehén évi vajtermelése 1144 font volt. Ez a kitűnő tehén tehát naponként harminckét liter tejet ad.

SPORT.

Az amszterdami olimpiai játékok jövedelme.

Közé tették az ideai, amszterdami olimpiai jövedelméről szóló kimutatást, melyből megtudjuk, hogy ez volt az első olimpiász, mely anyagi szempontból fényesen sikerült. A hollandok fényesen kerestek ezeken a játékokon, ami onnan van, hogy oly magas belépődíjakat szedtek, aminek eddig még sehol sem mertek kérni.

Az érdeklődés minden várakozást fölülműlt. A nézők száma 663.289 volt s ezek után a bevétel 1.424.532 hollandiai forint, vagy is közel 33 millió dinár.

Legtöbbet a Futball jövedelmezett, az összes bevételeknek egyharmad részét. Futballt játszottak tizenkilenc napon át, néha két meccset egy napon. Ezeket a játékokat 249.560 ember nézte végig, akik belépő jegyekért befizettek 536.860 hollandi forintot.

A futball után leginkább még az atletika iránt érdeklődött a közönség, azután a lovaspóli játékok és az uszás iránt.

Az olimpiász tehát elég szépen jövedelmezett, de a hollandok nagy áldozat készségükkel és szorgalmas munkájukkal ezt az eredményt meg is érdemelték.

ELADÓ

Fokovcén jól menő kocsmázlet berendezéssel s a hozzátartozó földdel jutányos áron. A házban kereskedés s mézárás is van. Jelentkezni lehet

CVETKÓ LAJOS-nál
MURSKA-SOBOTÁBAN.

Rádiók

Rádióalkatrészek
Lámpák, Batteriák
Puch
Biciklik

Motorkerékpárok
jutányosan kaphatók

Nemecz János
vas és gépkereskedésben
Murska Sobota.

Vsakovrstne sirove
in svinjske kože

k u p u j e
po najvišji dnevni ceni
Franc Trautmann
Murska Sobota
Cerkvena ulica 191.

KERESKEDELEM.

Áru:

M. SOBOTA, november 23.

100 kg.	Buza	Din.	255—
» »	Rozs	»	240—
» »	Zab	»	225—
» »	Kukorica	»	325—
» »	Köles	»	210—
» »	Hajdina	»	225—
» »	Széna	»	90—120
» »	Bab cseres.	»	650—700
» »	vegyes bab	»	450—
» »	Krumpli	»	100—
» »	Lenmag	»	370—380
» »	Lóhermag	»	2200—2600

M. SOBOTA november 23.

1 kg.	III.	II.	I.	prima
Bika	7—	8—	8:50	8:75
Üsző	7—	8—	8:50	8:75
Tehén	3—	4—	5—	6—
Borjú	—	—	—	12—
Sertés	—	—	15—	16—
Zsir I-a	—	—	29—	32—
Vaj	—	—	—	85—45
Szalonna	—	—	25—	28—
Tojás 1 drb.	—	—	—	1:25

Pénz.

1 Dollár	= Din.	56:70
1 Pengő Budapest	= »	10.—
1 Schil. Bécs	= »	7:99
1 Kor. Praga	= »	1:67
1 Lira	= »	2:46
Zürichben 100 Din	=	9.135 sfrk.

Legujabb 1929. évre szóló

magyar és szlovén

naptárak

kaphatók HAHN IZIDOR könyvkereskedésében Murska Sobota.